

The Baltic Triangle

Nº 01 Elokuu 2006

Discovering the future

SUOMI

EESTI lk.7

РУССКИЙ СТР.14

Hyvät lukijat!

Laivayhteys Kotkan ja Sillamäen välillä avattiin ilahduttavasti tänä keväänä. M/S Vironia on tuonut Ida-Virumaan ja Kymenlaakson lähelle toisiaan. Vaikka maantieteellinen etäisyys on pieni, ei siirtyminen alueelta toiselle ole aina ollut ongelmaton. Uusi laivalinja tekee sen nyt helpoksi.

Yhteyden avaaminen on synnyttänyt kiinnostusta monilla tasoilla ja erilaisia yhteistyöhankkeita on rakentumassa pikavauhtia. Kuljetusyrityksille linja suo uudenlaisen mahdollisuuden suunnitella ajoreittejä, jotka välttävät ruuhkaiset kaupungit. Suomenlahden rannikkokaupungit Kotka ja Sillamäe ovat ihmiskokoisia keskitty-

Matkailijat lahdan molemmin ovatkin innostuneet kokoomaan tietoja ja lähtemään tutkimusmatkoille uusille seuduille. Kotkan merellisyys, jokiaktiiviteetit, puistot, kulttuurikohteet sekä tapahtumat ovat parhaimmillaan kesäisen laivamatkustusesongin aikana. Kiehtovaa nähtävää ja koettavaa löytyy satamakaupunkien lisäksi niiden lähiympäristöstä. Alueet

ovat sopivasti erilaisia, mutta historiassa on paljon yhdistäviä tekijöitä.

Toivotan hyvää yhteistyötä kaikille osapuolille ja kannustan alueiden ihmisiä aktiiviseen kanssakäymiseen keskenään!

Henry Lindelöf
kaupunginjohtaja
Kotkan kaupunki

The Baltic Triangle - uranuurtaja

Hyvä lukija, kädessäsi on The Baltic Triangle-lehden ensimmäinen numero. The Baltic Triangle avaa Sinulle uuden tien, mikä yhdistää kolme suurta Suomenlahden ympärillä sijaitsevaa aluetta – Kymenlaakson, Ida-Virumaan ja Leningradin oblastin. Näitä alueita yhdistää jo muinaisista ajoista yhteinen historia ja yhteinen etninen tausta.

Nykyisin pystyvät alueet kehittämään entistä tiiviimpää taloudellista ja matkailualan yhteistyötä. Viimeaikojen merkittävien tapahtuma on ollut Kotkan ja Sillamäen välisen laivayhteyden aloittaminen, josta on tulevaisuudessa kehittymässä kolmen valtion alueita yhdistävä avainasemassa oleva kuljetusreitti. Tässä lehdessä esittelemme Ida-Virumaan kaupunkeja – Sillamäkeä ja Narva-Jõesuuta, seuraavissa kerromme alueen muista kaupungeista sekä myös lomamahdollisuuksista ja liike-elämästä. Hauskaa lukutuokiota lehtemme parissa!

The Baltic Trianglen toimitus – Sillamäkeä ja Narva-Jõesuuta, seuraavissa kerromme alueen muista kaupungeista sekä myös lomamahdollisuuksista ja liike-elämästä. Hauskaa lukutuokiota lehtemme parissa!

The Baltic Trianglen toimitus

Hyvät ystävät!

On hyvä mieli todeta, että entistä paremmin kehittyvä Suomen ja Viron välinen yhteistyö eri toimialoilla. Uutta mahtia lisää siihen hiljattain Ida-Virumaan ja Kotka-Haminan paikallishallintojen välillä allekirjoitettu yhteistyösopimus, mikä on suunnattu yhteishankkeiden toteuttamiseen.

Vaikka asummekin Suomenlahden eri rannoilla,

yhdistää meri meitä, auttaa toteuttamaan hyviä ideoita. Vuoden 2005 lokakuussa avattiin Sillamäen satama, tämän vuoden toukokuussa on jo alkanut laivaliikenne Sillamäe-Kotka reitillä. Tämä antaa matkailulle uuden sisällön, tekee siitä entistä monipuolisemman.

Olemme iloisia nähdessämme ystäviään Sillamäellä – raikkaiden merituulien kaupungissa. Nautittava matka täällä ei jätä varmaan ketään koskettamatta, se tarjoaa runsaasti mielenki-

intoisia tietoja seutumme perinteistä ja monipuolisuudesta, kolmesta arkkitehtuurikaudesta.

Sillamäen ihailija voi tehdä kiertokävelyn pitkin Ida-Virumaan kiinnostavampia paikkoja tai rentoutua kauniissa luonnossamme. Vieraiden käytössä on Viron pisin 7 km hiekkaranta, Baltian suurin järvi – Peipsi-järvi sekä Viron suurin järvistö – Kurtan järvet. Juuri meidän seudulta löytyy Viron korkein kalkkikivitörmä – Ontika, kor-

kein vesiputous – Valaste, vanhin toimiva luostari – Kuremäe sekä useita muita nähtävyyksiä. Vieraille ovat auki myös Sillamäen uima-halli ja kuntosali sekä Toilan kylpylä.

Tervetuloa kaupunkiimme, jossa voitte kaikkea itse kokea! Olemme iloisia vanhoja ja uusia ystäviä tavatessamme!

Ain Kiviorg
Sillamäen kaupunginjohtaja

Hyvät lukijat!

Olen iloinen, että voin esitellä Narva-Jõesuun kaupunkia The Baltic Triangle-lehden sivuilla.

On hyvä, että on avattu laivayhteys Sillamäen ja Kotkan kaupunkien välillä ja olen varma tämän yhteyden suosista lahdan molemmalla puolella.

Uskon, että löydät Suomenlahden toiselta puolelta paljon

uutta, sivistävää, viihdyttävää ja rentouttavaa ja tietysti paljon uusia ystäviä. Ja tätä kaikkea myös Narva-Jõesuusta.

Tutustu kaupunkiimme mahdollisimman pian. Meiltä löytyy 12 km pituinen leveä ja puhdas hiekkaranta. Koskemattomassa ja monipuolisessa luonnossa on parantava ilma ja mahdollisuus levätä kaupungin saasteesta ja melusta. Tule ja katso Euroopan rajalta joen toiselle puolelle suoraan Venäjälle!

Joen kalarikkaat vedet odottavat tosikalastajia.

Nämä asiat ovat meillä aina olleet ja tuoneet kaupungille kunniaa.

Mutta lisäksi voimme täällä vielä lyhyttä aikaa nähdä ennen neuvostoliiton hajoamista tapahtunutta tuhotyötä – rautioina kohoavia neuvostoajakaisten kylpylöiden hylättyjä jättiläksennuksia, sillä kaupunkimme on suurien muutosten kynnyksellä. On alkamassa Nar-

va-Jõesuun IV kukoistuskausi. Muutamassa vuodessa palautamme kaupungin huippukylpylän ennalleen. Silloin tarjoamme kauniin luonnon lisäksi myös erilaisia kylpylä-, hoito- ja majoituspalveluja.

Tervetuloa Narva-Jõesuuhun!

Ystävällisesti
Andres Noormägi
Narva-Jõesuun
kaupunginjohtaja

RODEVERK

PIIRMAST
TEENUSED
HINNAD
UUDISED
KONTAKT

KÕIGE PAREMAD
TÖÖTAVAD
JA VENE EESTI
TÄRKEIMAD

*Kontakte, heatahtlikkus
ja usaldusväärsus!*

Ettevõtte RODEVERK asutati 2003. aastal Tallinnas eesmärgiga luua Eesti ja Venemaa vaheliseid kontakte, edendada kaubavahetust ja ettevõtte vahelisi kontakte. Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted. Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted.

TÖÖKUTTEVUSED
Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted. Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted.

KIRJASTUSTEENUSED
Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted. Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted.

REKLAAMI TEENUSED
Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted. Ettevõtte tegevusala on Eesti ja Venemaa vahelised suhted.

RODEVERK OÜ

KÄÄNNÖSTOIMINTA

KUSTANNUSTOIMINTA

MAINOSPALVELUT

PR-PROJEKTIT

+ 372 553 1976

INFO@RODEVERK.EU

WWW.RODEVERK.EU

Vironia

Sillamäe-Kotka linjalla operoi vuonna 1977 Norjassa rakennettu matkustaja- ja rahtiliikennettä palveleva alus VIRONIA.

Tämä ropakstyypinen alus remontoitiin ennen linjalle tuloa vuonna 2006 perusteellisesti sekä sisältä että ulkoa.

Vironian matkustajamäärä on 370 ihmistä ja kaistametrejä on 940. Aluksen pituus on 158 metriä ja leveys 31,6 metriä, aluksen nopeus on 18,5 solmua.

Pysähdyspaikka meritiellä

Merimatikalla voi mukavasti rentoutua: voi levätä hytissään, ruokailla bistrossa, viettää aikaa laivan baarissa tai ulkokannella, katsoa televisiota, pelata pelejä tai tehdä ostoksia.

Matkustajien käytössä on ava-

ra 110-paikkainen bistro-kahvila, jossa tarjollaan lämmintä ruokaa ja juomia, kylmiä aterioidia ja virvoitusjuomia. Laivan baarin laajasta juomavalikoidista voi jokainen löytää itselleen mieluisan alkoholittoman ja alkoholijuoman.

Kahdessa avarassa, mukavassa salongissa voi katsoa televisiota, lukea tai nauttia

kaunista merimaisemaa. Lapsille riittää puuhaa leikkipaikassa. Aurinkoisella säällä voi laivan ulkokannella ottaa aurinkoa.

Laivassa on tieto- ja rahanvaihtopiste, josta voi vuokrata myös lautapelejä. Laivan myymälä tarjoaa tuliaiseksi elintarvikkeita, virvoitus- ja alkoholijuomia, tupakkatuotteita, päivittäistava-

roita ja matkamuistoja, mutta myös lehtiä ja muuta lukemista.

Aluksella on 56 suihkulla ja WC:llä varustettua hyttiä. Matkustajien käytössä on myös 6. kannella sijaitseva sauna. 5. kannella on liikuntarajoitteille tarkoitettu kylpyhuone. Alus on varustettu myös hissillä, joka auttaa pyörätuolissa kannelta kannelle kulkemisella.

Sillamäe-Kotka alkaen 1.6.2006

	Sillamäe-Kotka	Kotka-Sillamäe
Maanantai	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Tiistai	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Keskiviikko	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Torstai	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Perjantai	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Lauantai		
Sunnuntai	12:00 – 18:00	21:00 – 06:00

Varaukset
puh: +372 45 24 376
booking@narvaline.com

Sillamäellä avattiin öljyterminaali

Sillamäen satamaan rakennettu öljyterminaali, jonka vuosikapasiteetti on noin viisi miljoonaa tonnia, on käsitellyt ensimmäisen öljykuljetuserään. Ensimmäinen 30 000 – 35 000 tonnin vetovoiman alus lähti satamasta 23. heinäkuuta, tämä päivä lasketaan myös öljyterminaalin virallisen avaamisen päiväksi.

Sillamäe Oil Terminal-yhtiön edustajan mukaan on yhtiö aloittanut jo öljytuotteiden vastaanoton seuraavaa lastausta varten. Hän ei kuitenkaan ilmoittanut, millaiset yhtiöt aikovat käyttää Sillamäen satamaa öljytuotteidensa kuljettamiseen.

Terminaalissa on mm. myös junalaituri öljytuotteiden vastaanottoa varten, 67 500 kuutiota säiliötilaa kevytöljyä ja yhteensä 90 000 kuutiota säiliötilaa raskaalle polttoöljylle, samoin myös kaksi laituria, johon pääsevät jopa 65 000 tonnin vetoisuuden alukset.

Hankkeen hintaa ei ole ilmoi-

tettu. Sillamäen satama, jonka ensimmäinen vaihe aloitti toimintansa vuoden 2005 14. lokakuuta, aikoo vuonna 2006 käsitellä noin 5 miljoonaa tonnia kuljetuksia. Sillamäen satama sijaitsee 25 km päässä Venäjän rajasta Sillamäen vapaakauppa-alueella. Satama on suunniteltu palvelemaan tavaravirtoja EU:n ja IVY-maiden välillä.

Aito Loma!

PÜHAJÄRVE
SPA HOTEL
KYLPLYÄ KONFERENSSIKESKUS UIMA-ALLAS KEILAILU RAVINTOLA PUBI

NEUVONTA JA VARAUKSET: puh: +372 766 5500, pjpk@pjpk.ee, www.pyhajjarve.com

Sillamäellä salaisen kauden tunnelmaa etsimässä

“Pysähtykää! Esittäkää henkilötodistuksenne! Mitä täällä teette? Ette ole Sillamäen asukas! Seuratkaa meitä!”

Tämänkaltaista kohtelua saat- toi kokea vajaat 20 vuotta sitten jokainen vieraspaikkakuntalainen, joka yritti tulla Sillamäen kaupunkiin. Oli oltava valmis siihen, että joko miehet univormuissa tai myös siviilipukuiset „turvallisuuden takaajat” saat- toivat pidättää Sillamäkeä ih- mettelemään saapuneen ihmi- sen suoraan kadulla. Lähes 50 vuoden aikana palveli Sillamäe pääasiassa neuvostoliittolaista sotateollisuutta. Tänne oli pe- rustettu urania rikastava sisä- ministeriön alaisuudessa oleva tehdas nro. 7 ja itsestään selvä oli, että sellainen toiminta ei sal- linut monen kilometrin säteellä ylimääräisiä utelijoita.

Vastakohtien kaupunki

On tavallaan paradoksaali- nen, että kau- punki, joka vielä vähän aikaa sitten oli käytännössä suljettu ja val- loittamaton linnake, jonka nimeä ei merkitty karttoihin ja joka torjui kaik- ki vieraat ja uteliaat, tekee nyt kaikkensa houkutellakseen ih- misiä vierailemaan yhteen Vi- ron omaperäisimmistä kaupun- geista. Sillamäellä sulautuvat neuvostoaikaisen lähihistorian arvoituksellisuus ja nykyinen kapitalistinen kehitystoimin- ta, mikä ilmenee sekä ripeässä rakennustoiminnassa että kil- pailussa tavaravirroista ja turis- teista.

Kummankin kauden silminnä- kijöinä ovat Sillamäen kaupunki ja ihmiset, jotka ovat kokeneet elämässään suuren muutoksen.

vierekkäin seisovien, viitisen- kymmentä vuotta sitten ra- kennetun neuvosto- liittolaisen neoklassi- sen arkkitehtuurisen talokoko- naisuuden ja nopeasti kehittyvän sataman, jo- hon syntyy aina uusia ja uusia ter- minaaleja, välillä.

Arkkitehti Sulev Nurme sa- noo, että 1900-luvun keskellä perustettu, eheä ja arkkitehtuu- risesti kokonainen Sillamäen erikoinen kaupungintila on ar- vossa pitämisen ja säilyttämi- sen arvoinen. „Nämä auringon kultaamat rakennukset, puis- totiet, puistot ovat merkittäviä;

seksi Eldoradoksi, jossa jopa hä- nen rohkeimmat unelmat ovat

nopeasti todellisuudeksi muut- tumassa: harvinaisia metalleja ja maametalleja jalostava teh- das Silmet, vapaakauppa-alue, rahti- ja matkustajasatama. Nyt suunnittelee hän jo pilvenpiir- täjän rakentamista Sillamäelle, joka näkyisi mereltä jo pitkälle ja johon perustetaan toimistoja, ravintoloita, myymälöitä, viih- depaikkoja ja hotelli.

Tässä vaiheessa tervehtii satamaan saapujaa pilven- piirtäjän asemesta öljyter- minaalien lisäksi kukkula, jonka sisälle on haudattu suurin osa alkuainetaulukon aineista. Uraanitehtaan jäte- varasto on saanut Euroopan avun tuella ympärilleen vah- van ja kestävänsuojapää- lyksen. Turvalliseksi muute- tun jätevaraston päälle aiotaan perustaa tuulipuisto.

Kirkko tai kaupunginhallitus?

Sillamäen satama on hyvä läh- töpaikka aloittaakseen tutus- tumisen Itä-Virumaan nähtä- vyyksiin, jotka sijaitsevat parin- kymmenen kilometrin säteellä: Narvan linna, Narva-Jõesuun kylpylä ja kaunis hiekkaranta, Toilan kartanon puisto, toisen maailmansodan aikaiset tais- telupaikat Sinimäed-seudulla, Kuremäen nunnaluostari, On-

Vanhemmassa kaupungin- osassa kävellessä voi tuntea kadonneen kau- den henkeä. Ark- kitehtuuri oli neuvostoaikana myös propagan- davalineena, jon- ka kautta „valta puhui kansalle”. Hyvä esimerkki siitä on vaikkapa Sillamäen kau- punginhallituk- sen talo, jonka torni muistuttaa kirkkoa. Kau- pungin keskeltä,

korkealta törmältä johtavat me- relle leveät portaat ja mahtava bulevardi. Portaiden ja meri- näköalan johdosta kutsutaan Sillamäkeä joskus myös „Viron Odessaksi”. Arkkitehtuurinen helmi on myös Sillamäen kult- tuuritalo, jonka sisälle on raken- nettu erikoiset pylvää. Sillamä- ellä on runsaasti taloja ja niissä pikkuseikkoja, joiden vuoksi kannattaa tarkkailla ympäristöä ja ottaa jopa kamerankin esille.

Sillamäen kaupunginhallituk- selle on varsinaisena tehtävänä se, miten sovittaa keskenään vuosikymmeniä sitten perus- tettu uniikki kaupungintila ja nykypäivän tarpeet. Mitä säilyt- tää, mitä muuttaa? Miten hyviä valintoja tahansa ei tehdä, on Sillamäe muutaman vuoden kuluttua todennäköisesti täysin toisenlainen.

Urheileva Sillamäe

Urheilu on Sillamäellä ol- lut aina suuressa kunniaissa ja kuntoilumahdollisuu- det ovat erinomaisia. Kaupungin uimahalli kunnostettiin muu- tama vuosi sitten, sen vieressä sijaitsee hyvin varustettu kuntosa- li. Kaupunginlaidalla sijaitseva koivikko, rannalla kulkeva ran- tapuisto ja keskustan puisto ovat erinomai- sia paikkoja sekä lenk- keilyyn että kävelyyn.

Tänä keväänä näytti Viron presidentti Arn- old Rüütel keskustan puistossa sillamäen asukkaille esimerkkiä sauva- kävelyssä. Jos Etelä-Virossa on yksi maineikkaampia kuntoilu- paikkoja Käärin seudulla kul- keva Kekkosen hiihtorata, joka on saanut nimensä Suomen presidentin vuonna 1964 teke- män hiihtoretken mukaansa, niin voisi Sillamäe nyt merkitä kartalle presidentti Rüütelin kuntopolun uimahallilta kult- tuuritalolle ja sieltä tietä pitkin takaisin urheiluhallille.

Jos huomaatte Sillamäellä kuntoilemassa erään innokkaan juoksijan, on se todennäköisesti Vjatseslav Košelev, joka voittaa Virossa kaikki maratonkilpailut, jos paikalla ei satu olemaan vii- meisten Euroopan mestaruus- kisojen maraton-hopeamiestä Pavel Loskutovia. Loskutuvia parempi oli silloin vain Suomen maratonin kultaisen perinteen kantaja Janne Holmen.

Košelevin tapauksessa on merkittävää se, että hän on to- dennäköisesti maailman nopein

min sekä elintarvikkeilla että myös muilla tavaroilla. Muualla vallitsi samana aikana puute lä- hes kaikesta – Sillamäen kaun- pojen parempi tavaravalikoima houkutteli naapurialueiden asukkaita kokeilemaan onneaan ja ottamaan riskejä ostosretkil- lä Sillamäelle – sekä savustetun makkaran että parempien ja trendikkäämpien jalkineiden hankkimisen toivossa.

Yksi vähistä tavaroista, joilla suurvaltio pystyi siihen aikaan

kaivosmies, joka hoitaa vuoron- sa maan alla 70 metrin palava- kivenkaivoksessa ja lähtee sen jälkeen joko harjoituksiin tai kilpailuun, jossa päihittää muu- ta kilpailijat.

Patongin voi nyt jättää kotiin...

Neuvostoaikana korvattiin Sillamäen asukkaille suljetussa kaupungissa asumista sillä, että kaupungin myymäläverkkoa varustettiin muuta Viro parem-

kansalaisia ilman suurempia ongelmia varustamaan, oli lei- pä. Ja näin käyttivät useat ihmi- set Sillamäen asukkaaksi naami- oituessa ja kiinnijäämisen riskin pienentämiseksi yksinkertaista keinoa – he tulivat ostosretkelle kädessä ostosverkko, josta kur- kisti patonki. Olisihan järjetön- tä ajatella, että vieras tulisi Silla- mäeltä leipää ostamaan. Tänään ei tarvitse Sillamäelle enää oman patongin kanssa matkustaa...

Jos saavuttaa vanhempien ih- misten luottamuksen ja rupat- telee hieman heidän kanssaan, saattaa kuulla mielenkiintoisia tarinoita elämästä suljetussa kaupungissa.

Repäisevä on kontrasti myös

Sillamäen sataman perustaja on Viron entinen pääministeri Tiit Vähi, jonka hallituksen ai- kana vuonna 1992 otettiin Vi- rossa ruflan asemesta käyttöön kruunu. Sillamäe on osoittautu- nut Vähille tavallaan tietynlai-

tikan kalkkikivitörmä ja Valas- ten vesiputous sekä useat muut nähtävyydet. Mutta mainittujen lisäksi tulisi ehdottomasti vara- ta aikaa myös kävelyyn Sillamäen kaupungissa.

Narva-Jõesuu

Narva-Jõesuu on pikkukaupunki Viron itärajalla, joka sijaitsee noin 15 minuutin ajomatkan päässä Sillamäeltä ja 20 minuutin ajomatkan päässä Narvasta. Kaupungin elinkeinoelämän tärkein alue on matkailu. Tämä on erityisen ajankohtaista kesäisin, jolloin kaupunkiin saapuu päivittäin jopa 16 000 matkustajaa. Suurin osa tulijoista saapuu kylläkin naapurikaupungeista, mutta myös ulkomailta tulijoita riittää. Kaupunkiin saavutaan pääasiassa kauniin ja vaaleanhiekkaisen merenrannan vuoksi. Kaupungissa on hiekkarantaa 7 km, yhteensä on hiekkarannan pituus 12 km. Kesävieraita houkuttelee Narva-Jõesuuhun mahdollisuus uida, kylpeä ja ottaa aurinkoa.

Narva-Jõesuussa on kesäkautena maksullinen pysäköinti. Alueesta riippuen on hinta 15 kruunua/h tai 15 kruunua/vrk. Pysäköintilippuja voi ostaa myymälöistä ja kylpylöistä. Pysäköintilippu vastaavat ulkomuodoltaan muiden Viron kaupunkien pysäköintilippuja. Pysäköintipalvelun järjestäjä muistuttaa, että lippuja myyvät vain siihen valtuutetut henkilöt (myymälät ja kylpylät) ja pysäköintiä valvoosekäsä pysäköintisakkoja määräävät Falck-yhtiön työntekijät. Mikäli epäilette valvojan aitoutta, pyytäkää pysäköintivalvojalta siihen tarkoitettua todistusta.

Vaikka kaupunki sijaitseekin Viron pohjoisella rannikolla, on Narva-Jõesuun lahdenpohjukassa vesi melko lämmintä. Rannalla toimii meripelastus, säännöllisesti mitataan veden lämpötilaa ja puhtautta. Rannalla on vesipyörien vuokraus, lapsille on hyppypaikka. Rannalla toimii hieroja, tarjolla on jäätelöä ja virvoitusjuomia.

Historia

Narva-Jõesuun alueelle syntyi asutus 1600-luvun lopulla. 1900-luvulle asti oli kaupungin nimi Linnavälisus. 1900-luvun lopulla oli kaupungin nimi Narva-Jõesuu. Pietarin kerman suosiin kesälomapaikka. Kaupungissa lomailivat sekä kulttuuri-ihmiset että myös Pietarin varakkaat. Silloin perustettiin ensimmäiset kylpylät, pensioaatit, loma- ja hoitolaitokset. Venäjän varakas luokka muokkasi kaupungin arkkitehtuurista kuvaa, joka tänään

näkemään nälkää, siitä johtuu legendan mukaan kaupungin saksalainen nimi. 1900-luvun alusta saakka ei Hungerburgin nimeä enää käytetä ja Viron itsenäistyttyä vuonna 1918 otettiin virallisesti käyttöön pitkä aikaa käytännössä käytössä ollut Narva-Jõesuu.

Kylpyläkaupungilla on ollut kolme varsinaista loistokautta. 1800-luvun lopulla oli Narva-Jõesuu Pietarin kerman suosiin kesälomapaikka. Kaupungissa lomailivat sekä kulttuuri-ihmiset että myös Pietarin varakkaat. Silloin perustettiin ensimmäiset kylpylät, pensioaatit, loma- ja hoitolaitokset. Venäjän varakas luokka muokkasi kaupungin arkkitehtuurista kuvaa, joka tänään

on lähes kokonaan hävinnyt. Omaperäinen ja ainutkertainen puupitsihuvilamuoti saavutti täällä huippunsa juuri 1800-luvun lopulla. Kaupungin ns. kuursali, joka odottaa tänään entisöintiä, rakennettiin myös Venäjän tsaarin vallan aikana, välittömästi ennen ensimmäistä maailmansotaa.

Kylpyläkaupungintoinen huipputahti saapui 1930-luvun loppupuolella. Silloin oli kaupunki tunnettu ja suosittu sekä Virossa että myös rajan takana. Lomanviettäjien joukossa oli useita kuuluisuuksia, esimerkiksi sakkimestari Paul Keres, kirjailijat Betti Alver, Aadu Hint, Anton Hansen Tammsaare, Friedebert Tuglas, Marie Under sekä useat muut kulttuuri-ihmiset.

Kesävieraiden määrää jäi kaupungin huipputahti Neuvostoliiton valta-aikaan. Vuodesta 1961 alkaen, jolloin valmistui kaupungin nykyinen kylpylärakennus, rakennettiin kaupunkiin myös useita muita suuria kylpylärakennuksia ja lomakoteja ”koko neuvostokansaa varten”. Sodassa säilyneet huvilat ja pensioaatit muutettiin valtiollisiksi lomapaikoiksi. Kaupungissa vietti kesälomaa kymmeniä tuhansia ihmisiä.

Narva-Jõesuun nykypäivä

Tänään on kaupungissa useita hotelleja ja kylpylöitä tarjoamassa monenlaisia majoituspalveluja. Majoituspaikkoja on yli 800 ihmiselle. Rannalla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä

myös muualla kaupungissa on useita katukahviloita. Kaupungista on säännöllinen linja-auto yhteys Narvaan. Narva-Jõesuuhun on rakennettu uusi venelaitur ja syvennetty on sataman väylää. Venesatamaan mahtuu lähes puolisataa venettä ja moottorivenettä. Jo vuosia kulkee kesäinen purjehdusregatta ”Piirist piirini” (Rajalta rajalle) Jõesuun sataman kautta.

Hurmaavan hiekkarannan lisäksi odottavat lomailijaa myös kaupunkia ympäröivät tuoksuvat mäntymetsät. Metsä kulkee pitkin rantaa ja myös pitkin kaupungin etelärajaa. Kävelijöille on tarkoitettu puisto, joka jakautuu ns. heleäksi ja tummaksi puistoksi. Heleässä puistossa on lampi, polut ja näköalaviljelmä. Tummassa puistossa on tiheämpi puusto ja kävellä voi puiden alla nurmikolla.

Heinäkuun tapahtumat

Lauantai, 22. heinäkuuta. Hiekkaveistokset merenrannalla. Rantatapahtuma. Järjestäjänä kulttuurikeskus.

Elokuun tapahtumat

Lauantai, 5. elokuuta. Koiranäyttely sääaseman luona. Järjestäjänä kulttuurikeskus ja kennel.

Lauantai, 12. elokuuta. Kaupungin vuosipäivä Heleässä puistossa. Järjestäjänä kulttuurikeskus.

Sunnuntai, 13. elokuuta. Eesti Kontsertin konserttitapahtuma ”Kutse” (Kutsu) Kesk-katu 3. Järjestäjänä kulttuurikeskus.

Lauantai, 26. elokuuta. Laulufestivaali ”Zelenõi Lut” Laine-lomakeskuksessa. Järjestäjänä kulttuurikeskus.

Keskiviikko, 30. elokuuta. Narva-Jõesuun kylpylän 45. vuosipäivä Narva-Jõesuun kylpylän päärakennuksessa. Järjestäjänä Narva-Jõesuun kylpylä.

Paikka, missä levätä ja valmistua uusiin haasteisiin.

Tarjoamme Teille:

- hoito-, kauneus-, rentoutus- ja viikonloppupaketteja
- kuntoutuskeskuksen ja kauneusmaailman palveluja
- käytössänne on sauna, uima-allas ja kuntosali
- seminaaritilat ja -palvelut

Viehättävä valkoinen hiekkaranta vain 50 metrin päässä.

*Ystävällisesti,
Teidän Narva-Jõesuun kylpylä*

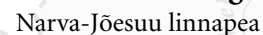
NARVA-JÕESUU
SPA HOTEL

Lisätiedot: tel. +372 359 9529, +372 5344 7779, info@narvajoesuu.ee, www.narvajoesuu.ee

Discovering the future

РУССКИЙ СТР.14

RODEVERK OÜ
TÕLKETEENUSED
KIRJASTUSTEENUSED
PR-PROJEKTID
REKLAAMITEENUSED

WWW.RODEVERK.EU

Vironia

Laevaliinil Sillamäe-Kotka sõidab 1977. aastal Norras ehitatud reisipraam VIRONIA.

See on ropax-tüüpi laev, mis 2006. aastal enne liinile tulekut tegi läbi moderniseerimise, sealhulgas sise- ja välisviimistluse uuendamise.

VIRONIA mahutab 370 reisijat ja 940 jooksvat meetrit sõidukeid. Laeva pikkus on 158 meetrit ja laius 21,6 meetrit. Maksimaalne kiirus 18,5 sõlme.

Merereisi ajal on meeldiv lõogastuda: võib puhata üksikkajutis, võtta kerget einet bistroos, istuda baaris või lahtisel tekil, vaadata televiisorit, mängida lauamänge või teha sisseoste.

Reisijate käsutuses on avar 110-kohaline kohvik-bistroo, kus reisijatele pakutakse sooja

toitu ja jooke, külmi suupisteid ja karastusjooke. Laeva baaris pakutavate alkohoolsete ja alkoholivabade jookide seast võib igaüks leida endale midagi meelepärast. Kahes avaras reisijate salongis, mis on varustatud mugavate istmetega, saab seada end televiisorit vaatama, lugeda või nautida suurepärase merevaadet. Lapsed võivad mängida

mängunurgas. Päikeselise ilmaga võtavad reisijad meeleldi päikest lahtisel tekil.

Laeval on info- ja valuutavahetuspunkt, kust võib laenutada ka lauamänge. Kaupluses saab osta toidukaupu, karastusjooke, alkoholi, tubakatooteid, tööstuskaupu, isikliku hügieeni vahendeid, ajalehti-ajakirju ja suveniire.

Laeval on 56 kajutit duši ja tualetiga.

Reisijate käsutuses on ka saun, mis asub kuuendal tekil.

Ivaliididehügieeniruumid asuvad 5. tekil. Laeval on ka lift, mis võimaldab ratastoolis inimestel liikuda ühelt tekilt teisele.

Sõiduplaan Sillamäe-Kotka alates 1.06.2006

	Sillamäe-Kotka	Kotka-Sillamäe
Esmaspäev	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Teisipäev	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Kolmapäev	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Neljapäev	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Reede	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Laupäev		
Pühapäev	12:00 – 18:00	21:00 – 06:00

Broneerimine
Tel.: +372 45 24 376
booking@narvaline.com

Sillamäe sadamas alustas tööd naftaterminal

Sillamäe sadamasse ehitatud naftasaaduste ümberlaadimise terminal, mille võimsus on umbes viis miljonit tonni aastas, laadis ümber esimese partii naftatooteid. Esimene laev kandevõimega 30.000-35.000 tonni saadeti teele 23. juulil ning sellest saigi naftaterminali ametliku avamise kuupäev.

Kompanii Sillamäe Oil Terminal esindaja sõnul alustas terminal naftatoodete vastuvõtmist juba järgmiseks ümberlaadimiseks. Ta ei täpsustanud, millised tootjad kavatsevad Sillamäe sadamat naftasaadused veoks kasutada.

Terminali koosseisu kuulub muu hulgas raudtee estakaad naftasaaduste vastuvõtmiseks, 67.500 kuupmeetri mahutavusega mahutipark heledate naftatoodete jaoks ja 90.000 kuupmeetri mahutavusega mahutipark tumedate naftatoodete jaoks, samuti kaks süvakaid, mis võimaldab vastu võtta laevu kandevõimega 65.000 tonni.

Projekti maksimust pole avalikustatud. Sillamäe sadam, mille esimene järk alustas tööd 2005. aasta 14. oktoobril, kavatseb 2006. aastal töödelda umbes 5 miljonit tonni veoseid. Sillamäe sadam asub 25 kilomeetri kaugusel Venemaa piirist Sillamäe vabamajandustsoonis. Kavandatakse, et sadam hakkab teenindama kaubavoole Euroopa Liidu ja SRÜ vahel.

Puhas puhkus!

PÜHAJÄRVE SPA HOTEL

SPA KONFERENTSIKESKUS UJULA BOWLING RESTORAN PUBI

INFO: tel. +372 788 5500, pjpk@pjpk.ee www.pyhajjarve.com

Sillamäel salapärase ajastu hõngu otsimas

“Seis! Esitage dokumendid! Selgitage, mida te teete siin? Passi järgi eiole te Sillamäe elanik! Järgnege meile!”

Umbes selline kohtlemine võis vähem kui 20 aastat tagasi osaks saada igalevõõrale, kes oli oma jala Sillamäe linna tõstnud. Tuli valmis olla selleks, et mundris mehed või ka tavariietuses julgeoleku agendid võisid Sillamäed uudistama tulnud inimese otse tänaval vahistada. Ligemale pool sajandit teenis Sillamäe peamiselt nõukogude militaartööstuse huve. Siin asunud siseministeeriumi kombinat nr. 7 tegeles uraani rikastamisega ja loomulikult ei tohtinud sellisel tegevusel ka mitme kilomeetri raadiuses olla ühtegi liigset silmapaari.

Kontrastide linn

On omamoodi paradoksaalne, et linn, mis veel hiljuti oli kui salajane ja vallutamatu kindlus, mille nime aastaid isegi kaartidele ei märgitud ning mis tõrjus eemale kõiki võõraid ja uudishimulikke, näeb nüüd kõvasti vaeva, et meelitada inimesi Eesti üht omapärasmat linna külastama. Sillamäel põimuvad läbi sovetliku lähiajaloo salapära ja praegune kapitalistlik arendustegevus, mis

Drastilise kontrasti loovad ka kõrvuti paiknevad pool sajandit tagasi rajatud nõukogulik terviklik neoklassitsimi arhitektuuriansambel ja kiiresti kerkiv sadam koos kõigi oma terminaalidega, mida tuleb aina juurde ja juurde.

Maastikuarhitekt Sulev Nurme märgib, et eelmise sajandi keskel rajatud kompaktse planeeringu ja tervikliku arhitektuuriga Sillamäe eriline linnaruum väärib väärtustamist ja hoidmist. “Nood päikesest kulutatud hooned, puisteed, pargid on tähenduslikud, kellelegi lan-

Sillamäe on osutunud Vähi jaoks omamoodi eldoraadoks, kus ka tema kõige julgemad

unistused kiiresti reaalsuseks on saamas: haruldaste metallide ja muldmetallide tehas Silmet, vabamajandustsoon, kauba- ja reisisadam. Nüüd plaanib ta juba Sillamäele pilvelõhkuja rajamist, mida mere pealt kaugelt näha oleks ja kuhu koonduksid bürood, restoranid, kauplused, meelelahutusasutused ja hotell.

Esialgu võtab aga sadamasse saabujat pilvelõhkuja asemel naftahoidlate kõrvalvastumäeküngas, mille sisemuses peaks

peituma enamik Mendelevi tabelis sisalduvates ainetest. Omaaegse uraani rikastamise tehase jäätmeoidla on nüüdseks Euroopa raha toel saanud endale

kuurort suurepärase liivaranaga, Toila park, teise maailmasõja lahinguväljad Sinimägedes,

Kuremäe nunnaklooster, Ontika pankrannik koos Valaste joaga ja mitmed muu turistimagentid. Nende paikade külastamise kõrval tasub aga kindlasti varuda aega ka Sillamäe linnas jalutamiseks.

Vanemas linnas osas kõndides on tunda kadunud ajastu hõngu. Arhitektuur oli nõukogude ajal ka propagandavahendiks, mille kaudu võim kõneles rahvaga. Heaks näiteks selle kohta on kasvõi linnavalitsuse torniga hoone, mis pigem meenutab kirikut. Linnaväljakult, kõrgelt pangapealselt viib mere poole lai trepp ja suursugune bulvar. Selle trepi ja merele avaneva vaate pärast on Sillamäed hakatud nimetama ka Eestimaa Odessaks. Oma aja arhitektuuripäril on kindlasti ka Sillamäe kultuurimaja, mille sisse on ehitatud sambad. Sillamäel on külladaselt hooned ja nende küljes pisidetaile, mille pärast tasub pead kuklasse ajada ja fotoaparaatki vutlarist välja võtta.

Sillamäe linnavõimude jaoks on tõsiseks pähkiks, kuidas sobitada omavahel kokku aastakümnete eest rajatud unikaalne linnaruum ja tänapäeva vajadused.

Mida vanast ajast säilitada, mida lubada muuta? Ükskõik, kui häid valikuid

ka ei tehtaks, on Sillamäe siiski paari-kolme aasta pärast ilmselt oluliselt teistsugune kui praegu.

Sportlik Sillamäe

Sport on Sillamäel au sees ning tervisespordiga tegelemise võimalused on head nii linna elanike kui külastajate jaoks. Linna ujula renoveeriti mõne aasta eest, kõrval on olemas hea sisustusega jõusaal. Linna servas olev omapärane kasesalu, pikki rannikut kulgev merepark ja kesklinna park on suurepäraseid paigad nii jooksmiseks kui lihtsalt jalutamiseks.

Sel kevadel näitas Eesti president Arnold Rüütel kesklinna pargis ise sillamäelastele ette, kuidas kepikõnd käib. Kui Lõuna-Eestis on üheks populaarse-

maks tervisespordipaigaks saanud Kääriku ümbruses kulgev Kekkose rada, mis sai oma nime selle järgi, kus Soome president 1964. aastal suusaretke tegi, siis Sillamäe võiks nüüd ära tähistada Rüütli tervisetee, ehk pargiraja ujula juurest kultuurimajani ja sealt paralleelset teed mööda tagasi spordihooneni.

Kui märkate Sillamäel hoolega trenni tegemas üht jooksumeest, siis suure tõenäosusega on Vjatšeslav Košelev, kes võidab Eestis kõik pikamaajooksuvõistlused, kui parajasti pole kohal viimase Euroopa meistrivõistluste hõbedat maratonijooksus Pavel Loskutovi. Loskutuvist kõvem oli tookord vaid soomlaste pikamaajooksu kuldsete tradit-

või võistlustele, kus paneb kõigile konkurentidele ära. Kõva mees on! Saiapätsi võib nüüd koju jätta

Nõukogude ajal oli sillamäelastele, kui suletud linna elanikele, omamoodi hüvitiseks linna parem varustamine toiduainete ja tööstuskaupadega. Mujal valitses samal ajal defitsiit – ja see pani naaberlinnade inimesi ette võtma riskantseid osturetki Sillamäele – nii suitsuvorsti kui vähegi moodsamate jalatsite järele.

Üks väheseid asju, millega suurriik tollal oma elanikke suuremate probleemideta varustada suutis, olid leib ja sai. Et maskeeruda sillamäelaseks ja vahelejäämise tõenäosust vähendada, kasutasid paljud liht-

väljendub hoogsas ehituses ning võidujooksus kaubavoogude ja turistide pärast.

Mõlema selle ajastu tunnistajateks on Sillamäe linnapilt ja inimesed, kelle elu on järsu muutuse läbi teinud. Kui võidate vanemate inimeste usalduse ja saate nendega jutule, võite kuulda huvitavaid minevikulugusid elust suletud linnas.

tamisväärsuste ahelas... Tege-likkus, lootused, müüdid..., ent ilmselt Sillamäe linnaruumis avaldub visuaalne sõnum ei jäta enamust sellega suhtestunuist sisemiselt puutumata,” on kirjutanud ta Sillamäe stiilipuhta linnapildi kohta.

Sillamäe sadama rajaja on endine Eesti peaminister Tiit Vähi, kelle valitsemisajal 1992. aastal tuli Eestis rubla asemel käibele kroon.

ümber tugeva ja kindla kesta. Ohutuks muudetud jäätmeoidla otsa on plaanis rajada tuulepark.

Kirik või linnavalitsus?

Sillamäe sadam on hea startipaik, kust alustada tutvumist Ida-Viru vaatamisväärsustega, mis asuvad Sillamäelt mõnekümne kilomeetri raadiuses: Narva kindlus, Narva-Jõesuu

sioonide edasikandja Janne Holmen. Košelevi eripäraks on aga see, et tegemist on tõenäoliselt maailma kõige kiiremini jooksva tegevkaevuriga. Ta teeb ära täispika vahetuse 70 meetri sügavuses põlevkivikaevanduses ja pärast seda läheb kas trenni

sat nippi. Nad tulid osturetkele näpu vahel suurte aukudega pununud võrk, millest paistis välja saiapäts. Võis ju eeldada, et saia ometigi võõrad Sillamäelt ostma ei sõida. Nüüd enam Sillamäele oma saiaiga tulema ei pea...

Narva-Jõesuu

Narva-Jõesuu on väike linn Eesti idapiiril, asudes Sillamäelt 15 ja Narvast 20 minuti autosõidu kaugusel. Linna peamiseks tegevusalaks on turism. See toimib eriti suviti kui ilusate ilmadega võtab linn vastu kuni 16 000 külastajat päevas. Enamus neist on küll ümberkaudsetest linnadest, kuid palju jagub ka väliskülalisi. Puhkajad tulevad peamiselt peene liivaga laia mereranna pärast. Linna piiridesse kuulub 7 kilomeetrit liivaranda, kokku on liivase rannariba pikkus 12 kilomeetrit. Suviseid külastajaid meelitab võimalus päevitada ja ujuda. Põhjaranniku kohta on Narva-Jõesuu rannas vesi tänu lahesopile tavaliselt päris soe. Rannas on vetelpääste valve, lisaks mõõdetakse pidevalt vee temperatuuri ja puhtust. Laenu-tada saab vesijalggrattaid, lastele on batuut. Rannas tegutseb ka massöör, jäätise- ja karastusjookidemüüjad.

Narva-Jõesuus kehtib suvisel ajal tasuline parkimine. Olenevalt piirkonnast maksab see kas 15 krooni tund või 15 krooni päev. Parkimispileteid müüvad mitmed poed ja sanatooriumid. Parkimispiletid ja trahvid näevad välja nagu teistes linnades ning on korralikult kujundatud. Parkimisteenu-se korraldaja tuleb meelde, et pileteid müüvad ainult volitatud isikud (poodides ja sanatooriumites) ning trahve kirjutavad välja Falcki töötajad. Olge tähelepanelikud ning kahtluste korral paluge näha dokumente.

Ajalugu

Narva-Jõesuu aladele tekkis püsiv asustus 17. sajandi lõpus. Kuni 20. sajandini oli linna nimi Hungerburg (Näljalinn). Selle panid legendi kohaselt saksa kaupmehed, kes merehädalistena randa jõudsid. Kuna seal kedagi ei elanud ega toitu leidunud, nimetasid nad koha nälja linnaks. 20. sajandi algusest kadus see nimi aga käibelt

ning Eesti Wabariigi ajal võeti ka ametlikult kasutusse pikka aega käibekeeles olnud nimi Narva-Jõesuu.

Linnal kui kuurortil on olnud kolm tõelist hiilgeaega. 19. sajandi lõpul oli Narva-Jõesuu Sankt-Peterburgi eliidi lemmik suvituskohaks. Nii võimu- kui vaimuhiiglased armastasid linnas puhata. Sel ajal rajati ka esimesed pansionaadid, puhke- ja

terviseasutused ja sanatooriumid. Vene jõukamad inimesed kujundasid linna arhitektuurilise pildi, mis praeguseks on peaaegu täielikult hävinenud. Omanäoline ja ainulaadne puitpitsvillade trend leidis aset just 19. sajandi lõpul. Linna kuur-saal, mis praegu restaureerimist ootab, ehitati samuti Tsaari-ajal, vahetult enne Esimest maailma-sõda.

Suviste külastajate rohkuselt jäid Narva-Jõesuu tippajad Nõukogude Liidu aegadesse. Alates 1961. aastast kui valmis praegune Narva-Jõesuu sanatoorium, ehitati linna mitmeid suuri, üleliidulisi sanatooriume ja puhkekodusid. Sõjast puutumata

jäänud villad ja pansionaadid muudeti riiklike ettevõtete puhkekodudeks. Linnas puhkas pikemat aega kümneid tuhandeid inimesi.

Tänapäev

Linnas on mitmeid hotelle ja sanatooriume, mis majutusteenust pakuvad. Majutuskohiti on piisavalt, et majutada üle 800 inimese. Rannal ja selle vahetus läheduses ning ka ülejäänud linnas tegutseb mitmeid välikohvikuid. Toimub regulaarne bussühendus Narva linnaga. Narva-Jõesuus on ka uus kai ja süvendatud sadam. Need võimaldavad korraga vastu võtta ligi poolesajal mootoriga ja mootorita väikealusel. Juba aastaid läbib suvine purjeregatt "Pürist piirini" Jõesuu sadamat.

Lisaks rannale ootavad puhkajaid ka liivased männimetsad, mis piiravad linna mitmest küljest. Need ääristavad nii mereranda kui ka linna lõunapiiri. Jalutajatele on mõeldud ka park, mis jaguneb kaheks. Heledas pargis on tiik, teerajad ja vaatepaviljon. Tume park on metsasem ning võimaldab jalutamist puude vahel murul.

Juulikuu üritused

Laupäev, 22. juuli. Liivaskultuurid mererannas. Leiab aset rannas. Korraldab kultuurikeskus.

Augustikuu üritused

Laupäev, 5. august. Koerte show. Toimub Ilmajäme juures. Korraldavad kultuurikeskus ja koerteselts.

Laupäev, 12. august. Linna aastapäev. Toimub Heledas pargis. Korraldab kultuurikeskus.

Pühapäev, 13. august. Eesti Kontserti üritus "Kutse." Toimub Kesk tänav 3. Korraldab kultuurikeskus.

Laupäev, 26. august. Autorilaulu festival "Zelenõi Lut." Toimub puhkebaasis Laine. Korraldab kultuurikeskus.

Kolmapäev, 30. august. Narva-Jõesuu sanatooriumi 45. aastapäev. Toimub Narva-Jõesuu sanatooriumi peahoones. Korraldab Narva-Jõesuu sanatoorium.

Koht, kus aega maha võtta ja uuteks väljakutseteks valmistuda.

Pakume Teile:

- ravi-, ilu, lõõgastus- ja nädalavahetuspakette
- taastusravikeskuse ja Ilumaailma teenuseid
- sauna, basseini, jõusaali
- seminariruumi ja -teenuseid

Võluv valge liivarand vaid 50m kaugusel hotellist.

Alati Teile,
Narva-Jõesuu Sanatoorium

NARVA-JÕESUU
SPA HOTELL

Lisainfo: tel. +372 359 9529, +372 5344 7779, info@narvajoesuu.ee, www.narvajoesuu.ee

Kotka

Kotka ja Hamina linna piirkond Kagu-Soomes pakub turistidele huvi mitte ainult Tsaari Venemaa muljetavaldava ajaloo, neitsilikult puhta looduse lummapate maastikuvaadete ja aktiivse puhkuse mitmekülgsuste võimaluste, vaid ka oma kaubanduskeskuste, arvukate kaupluste ja kõrgeklassiliste hotellide tõttu.

Kotka sai oma praeguse ilme 1977. aastal, kui linnaga ühinesid Karhula ja Kymi. Selliselt kujunes oma maastikult väga mitmekesine linn. Paljude erinevate elementide ühinemisega sai linn

rest, Rootsi võidetud suurest merelahingust, milles osales 500 laeva. Pärast merelahingute lõppemist Kotkansaari saare juures ehitati Ruotsinsalmi kindlus. Inglise mereväeskaader pu-

oma mitmepalgelisuse. Linna ajaloos on tähtsamateks sündmusteks merelahingud Rootsi ja Venemaa vahel Ruotsinsalmi väinas 1789. ja 1790. aastal.

Möödunud on juba 200 aastat Euroopa ajaloo viimasest suu-

rustas kindluslinna praktiliselt täielikult 1885. aastal, hävingust pääses ainult Püha Nikolai.

Merekindlustustest räägivad ka Fort Slava varemed Kukuori saarel ning Fort Elisabethi varemed Varissaari saarel, kus

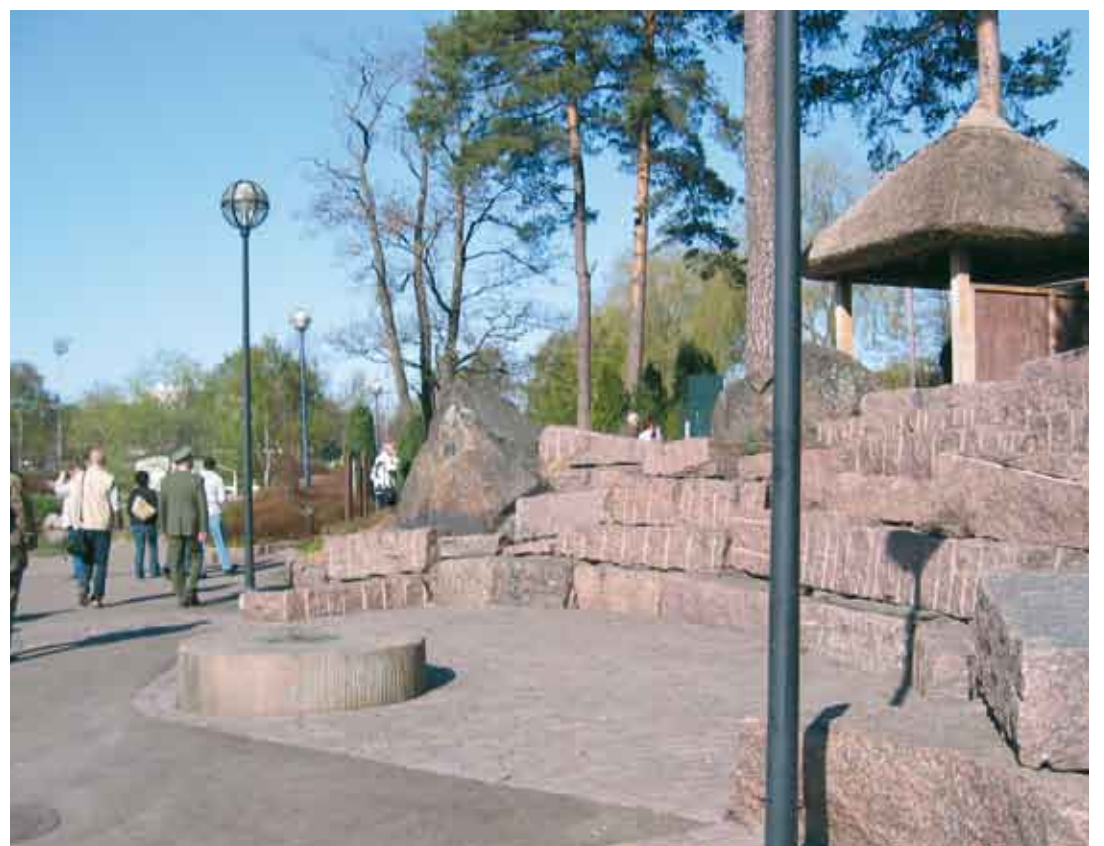
asuvad ka merepõhjast üles tõstatatud fregati Püha Nikolai jäänused ja mälestusmärk Ruotsinsalmi lahingute auks. Kotka sai linnaõigused 1878. aastal. Too kümnend oli väga tähtis linna arengus. Kotka ideaalne asukoht

tekkiva Soome metsatööstuse taustal – koos merre suubuvate jõgedega – oli tähtis faktor ja 1870. aastatel ehitatigi Kotkasse üheksa saeveskit.

akvaariumide üldkubatuur on üle 700.000 liitri, 22 temaatilises akvaariumis on esindatud üle 50 liigi Soome kalu ja loomuliku ka kuulsad Kymijoki lõhe-

lahe saartele. Hamina – endine piiriregioon Rootsi koosseisu kuulunud Soome ja Venemaa vahel, sadama- ja garnisonilinn.

Vene tsaar Aleksander III valis just Kotka selleks kohaks, kus veeta vaikesajaeemal tömbunult harvu vabu puhkehetki.

Vene tsaari jaoks ehitati Kotkasse väike majake, mis jäi pärast revolutsiooni 17 aastaks unarusse, kuid kohalike elanike abiga maja ennis-

tati ning muudeti 1933. aastal muuseumiks. Kotkas tegutseb merekeskus Marerarium, kus saab ettekujutuse Läänemere ja Soome järvede veelusest maailmast. Soome kõige suurema akvaariumikeskuse

kalad! Te võite muu hulgas näha Lapimaa mägiojasid harjustega, Kesk-Soome väikest järve särge- de ja roosärgedega, Saima järve kohade ja siigadega, Soome lah- te võldaste ja lestadega.

Veepark „Sapokka“ on suurepärane koht jalutamiseks joga- de, järvede, ojade vahel, mis on orgaaniliselt sulandatud käsitsi loodud loodusmaastikesse. Õhuti aga lülitatakse sisse rabav valgustus. Veepark on avatud aastaringelt.

Tänapäeval on Kotka Soome kõige suurem ekspordisadam. 1990. aastal ehitati siia uus süvasadam. Rannalähedastele saartele võib minna reisikaatritega, võttes osa turistidele pakutavatest merereisidest, kuid võib ka tellida eraldi ekskursiooni. Sõita võib nii merele kui kalale. Kymijoki kärestikest võib alla sõita või proovida seal kalaõnne.

Ringikujuline üldplaan kindlustuste ja parkidega, samuti silmapaistvad vanad hooned annavad linnale unikaalse ilme. 18. sajandil ehitatud vallid pikkusega kolm kilomeetrit ümbritsevad Hamina ringikujulist vanalinna. Kindluses võib liikuda mööda märgistatud marsruuti Vallipolku.

Kouvola

Kouvola on riigi kõige suurem raudteesõlm, mistõttu on kõige lihtsam sinna jõuda rongiga. Kouvolas elab 32.000 inimest. Kouvolas on viis hotelli, suvine turismibaas ja kämping Käyrälampi Tykkimäki lõbustuspargis.

Hamina

Hamina (rootsi keeles Fredrikshamn) – see on sadamalinna ja sõjaväelinn. Siin on säilinud ringikujuline hoonestus 17. sajandist ja vanad kindlusevallid, ajaloo hõngust täidetud puitmajade kvartalid, vanad kirikud ja linnavalitsuse hooned, samuti avar park ümber kindluse. Linna sõjalisi traditsioone hoiavad reservohvitseride kool ja rahvusvaheline sõjaväemuusika festival «Hamina Tattoo». Hästivarus- tatud kai külalisaluste jaoks asub Tervasaari reisisadamas, kust võib teha ka tutvumisreise Soome

Leningradi oblast külneb lõunas Novgorodi ja Pihkva oblastiga, läänes Eestiga, loodes Soomega, põhjas Karjala Vabariigi ning idas Vologda oblasti-

ga. Leningradi oblast asub Ida-Euroopa lausmaa loodeosas, teda uhuvad Soome laht ning Laadoga ja Äänisjärv (Onega järv). Territooriumi pikkus põhjast lõu-

nasse on 325 kilomeetrit ja läänest itta 446 kilomeetrit. Suur osa Leningradi oblasti territooriumist on madalik (Balti, Neevamaa, Vuoksi, Sviri jt.), millel võib

näha liustike tegevuse jälgi. Soome lahest ja Laadoga järvest lõunas sirutub Balti-Laadoga klint (kõrgust kuni 300 meetrit). Tähtsamad jõed – Neeva, Volhov,

Svir ja Vuoksa.

Kliima – üleminek mereliselt kontinentaalsele. Keskmine õhutemperatuur jaanuaris on -7C kraadi ja

juulis +15C; sademete hulk – kuni 850 mm aastas. Oblasti territooriumil on levinud leetunud ja soostunud mullad, kasvab segamets.

Leningradi oblast

Inimasustus selles regioonis algas mesoliitikumis, keskmisel kiviajal. Üksikud küttide-kalastajate peatuskohad ilmusid jõgede ja järvede äärde 5.-6. aastatuhandel e.Kr. Hõimude järgi, kes asusid elama praeguse Soome ja Karjala territooriumil, piki Soome lahte, Volhovi, Neeva ja Sviri jõe kallastele, anti nimi protosaamid.

Neoliitikumis (nooremal kiviajal), 3. aastatuhandel e.Kr., saabusid siia hõimud, kellest hiljem moodustus volga-soome rahvas. Aastatuhat hiljem tulid siia Baltikumi lõunaosast iidseid balti ja soome-ugri hõimud.

8. sajandil asusid sellel territooriumil elama slaavlased. 750. aastatel tekkis Laadoga (alates 18. sajandist Vana-Laadoga) - vanim vene asundus loodes. 9.-10. sajandil muutus Laadoga tähtsaimaks poliitiliseks ja majanduskeskuseks Põhja-Vene alasid hõlmava riigi kujunemisel. Laadoga oli tähtis kauplemisskeskus teel „varjaagide juurest kreeklaste juurde“, kuid 10. sajandi lõpus haaras selle positsiooni Novgorod.

17. sajandil läksid Soome lahe, Luuga, Neeva, Laadoga, Volhovi äärsed maad Novgorodi riigi koosseisu. 13.-14. sajanditel said

neist võitlusareen Liivi ordu ja Rootsi feodaalidega. Venemaa loodeosa kaitsmiseks ehitas Novgorod 13.-14. sajandil Jami, Koporje, Oreški, Korelu ja Tiveri kindluse.

Moskva vürstide poliitika alates 14. sajandist oli suunatud ajalooliselt killustatud Vene vürstiriikide ühendamisele. 1478. aastal kaotas Novgorod iseseisvuse ja ühendati Moskva riigiga. 17. sajandi alguses, nimetatud Segaduste ajal (1605-1613) osutus Venemaa Läänemerele äralõigatuks: Venemaa loodeosa vallutasid Rootsi väed. Venemaa katse saada kaotatud territooriumid sõjalisel teel tagasi ei andnud tulemust.

ehitamine. Põhja-sõda lõppes 1721. aastal Uusikaupunki (Nystadti) rahuga, millega Venemaa sai tagasi oma iidseid isurite maad. Venemaa kinnistas endale Karjala maakitsuse Viiburiga ning Eestimaa ja Liivimaa.

Novgorodi riigi eksisteerimise ajal kuulus praeguse Leningradi oblasti territoorium Vadja, Obonežje ja Šeloni viiendiku (Novgorodi riigi administratiiv-territoriaalsed üksused) koosseisu. Vadja viiendiku kohta kinnistus aga ka teine nimi – Isurimaa. 17. sajandil nimetasid rootslased selle Ingerimaaks. 1708. aastal läks Isurimaa Inge-

Peeter I võitlus juurdepääsu eest Läänemerele muutis praeguse Leningradi oblasti taas sõjatandriks. Peeter I rajas Neeva suudmesse uue kindluse Sankt Peterburi (1703). 1712. aastal ehitati Soome lahe äärde Kroonlinn – Peterburi kaitse merelt. Sviri jõel, Lodeinoje Poles algas esimeste vene mereväe laevade

rimaa kubermangu koosseisu, mille juhtimine oli antud A.D. Menšikovile. 1710. aastal sai kubermang Sankt Peterburi nime.

1924. aastal nimetati Peterburi kubermang ümber Leningradi kubermanguks, aga 1927. aastal vastavalt uuele administratiiv-

ritooriumile juba sõja esimestel nädalatel. Leningradi blokaad algas 8. septembril 1941. Oblasti elanikkond andis oma panuse

Pealinna Peterburi areng ja tema muutumine võimsaks tööstuskeskuseks kajastus ka Loode-Venemaa sotsiaal-majanduslikus olukorras ajavahemikus 18. sajandist kuni 20. sajandi alguseni. Peterburi kubermangu igapäevaelu mõjutasid pealinna vajadused: rajati tellisetehased, saeveskid, kivimurrud.

Esmatähtsat rolli kaupade toimetamisel Peterburi mängisid veeteed. 18. ja 19. sajandil loodi Võšne-Volotski, Tihvini ja Mariinski veeteede süsteemid ning ehitati Vana-Laadoga, Sjasi ja Sviri kanalid.

Suur tähtsus oli raudteede ehitamisel. Esimene raudteeliin Peterburi ja Tsarskoje Selo vahel avati juba 1837. aastal. 1851. aastal jõudis lõpule kahe rööpmelise Nikolai raudtee ehitamine, mis ühendas Peterburi Moskvaga. 19. sajandi teisel poolel ehitati kubermangu territooriumile Soome, Balti, Varssavi, Põhja ja teised raudteed.

territoriaalsele jagunemisele sai nime Leningradi oblast. Siin kerkis 1920. ja 1930. aastatel võimas kütuse- ja energiabaas, mis oli suunatud Leningradi energiavajaduste rahuldamisele (Volhovi ja Alam-Sviri hüdroelektrijaam, turbaväljade kasutuselevõtmine ja põlevkivi tootmine).

1932. aastal ehitati Nõukogude Liidu alumiiniumitööstuse esimene ettevõtte – Volhovi alumiiniumitehas, aga 1938. aastal Tihvini alumiiniumoksiidi tehase. Kohalikud paberitehased andsid ligi 23% Nõukogude Liidu toodetud paberist.

Hitlerliku Saksamaa väed jõudsid Leningradi oblasti ter-

võitu, tootes sõjatehnikat ja laskemoona, ehitades kaitserajatisi ja rindeteid. Okupeeritud territooriumil toimus ulatuslik partisaaniliikumine.

Pärast sõda algas oblasti majanduse ning purustatud linnade ja asulate taastamine. Juba 1949. aastal ületas oblasti tööstus sõjaeelse taseme.

1960.-1980. aastatel moodustasid Leningrad ja Leningradi oblast ühtse territoriaal-majandusliku kompleksi, intensiivselt arenesid teadusmahukas tootmine, teadus ja kultuur. 1993. aasta detsembrist on Leningradi oblast ja Peterburi linn Vene Föderatsiooni iseseisvad subjektid.

The Baltic Triangle

№ 01 Август 2006

Discovering the future

РУССКИЙ

Уважаемые читатели!

Судоходное сообщение между Котка и Силламяэ

было открыто весной этого года. Паром Vironia приблизил регионы Ида-Вирумаа и Кюменлааксо друг к другу. И хотя географическое расстояние между ними небольшое, путешествие из одного региона в другой всегда было проблематичным. Новая судоходная линия упростит этот процесс.

Открытие линии вызвало интерес на многих уровнях,

в результате чего стали быстро развиваться различные совместные проекты. Транспортным фирмам паромная линия дает новую возможность планировать маршруты, в обход городов с большой транспортной нагрузкой. Расположенные на побережье Финского залива города Котка и Силламяэ имеют приемлемую для человека величину.

Туристы с обеих сторон Финского залива с воодушевлением начали собирать информацию и отправляться «открывать» новые регионы. Открытие Котка к морю, мероприятия связанные с рекой, парки, культурные объекты и различные мероприятия являются основным магнитом во время периода летней навигации. Есть что посмотреть и испытать также в окрестностях портовых

городов. Эти регионы довольно сильно отличаются, однако имеют много общего в истории.

Желаю всем успешного сотрудничества и призываю людей из этих регионов активнее между собой общаться!

Генри Линдлэф,
мэр Котка

The Baltic Triangle открывает путь

Дорогой читатель, у Вас в руках первый номер газеты The Baltic Triangle, с помощью которой Вы откроете для себя новый путь, соединяющий три крупных региона на берегу Финского залива – финский Кюменлакса, эстонский Ида-Вирумаа и российскую Ленинградскую область. С древних времен эти регионы связывает общая история и общие этнические корни. Сейчас эти регионы получили возможность развивать более тесное экономическое и туристическое сотрудничество. Последним, самым ярким событием стало открытие паромной линии между Котка и Силламяэ, которая в будущем станет ключевой транспортной артерией между тремя регионами. В этом номере мы знакомим Вас с городами Ида-Вирумаа - Силламяэ и Нарва-Йыэсуу, в последующих номерах мы откроем для Вас другие города регионов, а также расскажем о возможностях отдыха и бизнеса в них. Приятного Вам чтения.

Редакция
The Baltic Triangle

Дорогие друзья!

Приятно отметить, что все активнее и активнее развивается эстонско-финское сотрудничество в разных сферах деятельности. Новый

толчок к взаимодействию дает недавно подписанный между самоуправлениями эстонского региона Ида-Вирумаа и финского региона Котка-Хамина партнерский договор, направленный на реализацию совместных проектов.

Мы живем на разных берегах одного моря, но оно нас объединяет, помогает реализовать хорошие идеи. В октябре 2005 года открылся Силламяэский порт, а в мае этого года уже началось регулярное сообщение на линии

Силламяэ-Котка. Это позволяет наполнить туристическую жизнь новым содержанием, разнообразить ее.

Мы рады видеть друзей в Силламяэ - городе свежих морских ветров. Увлекательное путешествие по нему, надеюсь, никого не оставит равнодушным, даст много интересной информации об особенностях и традициях нашего края, о трех периодах архитектурной застройки - сталинском, хрущевском и более позднем.

Полюбовавшись Силламяэ,

можно совершить экскурсию по самым интересным местам Ида-Вирумаа или отдохнуть на лоне красивой природы. К услугам гостей - расположенный вблизи Силламяэ самый длинный в Эстонии морской пляж - его протяженность более семи километров, самое большое в Прибалтике озеро - Чудское, самая крупная озерная система - Куртнаские озера. Именно в нашем регионе находятся самый высокий глинт - Онттика, самый высокий водопад - Валасте, самый старый действующий

монастырь - Курмяэский и еще много других любопытнейших объектов. Наши гости с удовольствием примут в бассейне и спортзалах Силламяэ, в термо-банях и в санатории Тойла.

Приезжайте в гости в наш город, и вы все увидите своими глазами. Мы рады встрече со старыми и новыми друзьями!

Айн КИВИОРГ,
мэр города Силламяэ

Уважаемый читатель!

Я очень рад возможности представить город Нарва-Йыэсуу на страницах газеты The Baltic Triangle. Замеча-

тельно, что судоходная линия Силламяэ-Котка стала реальностью, и я уверен в популярности этой линии среди жителей этой и той сторон моря.

Верю, что путешественники всегда найдут на эстонском берегу Финского залива что-то поучительное, развлекательное и позволяющее расслабиться. А также много друзей, в т.ч. в Нарва-Йыэсуу.

Советую всем посетить наш город прямо сейчас. Мы всегда сможем предложить вам для отдыха 12 километров широкого и чистого песчаного пляжа, а нетронутая и разнообразная природа предложит вам бодрящий воздух и возможность отдохнуть от городской суеты и шума. Приезжайте также для того, чтобы взглянуть с самого края Европы через реку на Россию! Эта же река ждет со своими богатыми ресурсами заядлых рыбаков.

Все выше перечисленное было у нас всегда и принесло нашему городу известность.

А еще сейчас имеется последняя возможность приехать в Нарва-Йыэсуу, чтобы взглянуть на руины бывших гигантских советских санаториев, которые уже совсем скоро исчезнут навсегда, ведь город стоит на пороге перемен. Наступает IV период расцвета Нарва-Йыэсуу. За несколько лет мы намерены

возродиться в качестве суперкурорта. Тогда все желающие смогут здесь в полной мере насладиться наряду с природой также разнообразными услугами SPA, здравоохранения и гостиничного бизнеса.

Добро пожаловать в Нарва-Йыэсуу!

Андрес Ноормяги,
мэр Нарва-Йыэсуу

RODEVERK OÜ

**PEREVOODY
IZDATELSKYE USLUGY
REKLAMNYE USLUGY
PR-USLUGY**

TOLETFENISED
Tähtsamatel aladel
RODEVERK OÜ teenust
pakkudes, kasutades
pakkumisi, mis on
tavaliselt tasuta, on
tavaliselt tasuta ja
võib-olla ka teiste
teenuste osana.

KIRJASTUSTEENUSED
Kõik teie vajalikud
kirjastused ja
väljaanded on
meie valikust saadaval.

REKLAMITEENUSED
RODEVERK pakub
teile kõiki vajalikke
reklamiteenuseid
• reklaamkoostamine
• reklaamkoostamine
• reklaamkoostamine
• reklaamkoostamine
• reklaamkoostamine

**KÕIGE PARIMAD
TÖÖTAVAD
JA VENE TÖÖD
TÄHELEPÄRA**

+ 372 553 1976

INFO@RODEVERK.EU

WWW.RODEVERK.EU

Вирония

На судоходной линии Силламяэ-Котка оперирует построенное в 1977 году в Норвегии пассажирско-грузовое судно ВИРОНИЯ (VIRONIA). Это судно типа ропакс/горах, которое в 2006 году до выхода на линию прошло модернизацию, в том числе и обновление внутренней и наружной отделки.

ВИРОНИЯ вмещает всего 370 пассажиров и 940 погонных метров машин. Длина судна составляет 158 м и ширина 21,6 м, скорость движения до 18,5 узлов.

ОСТАНОВКА НА МОРСКОМ ПУТИ

Во время морского путешествия приятно расслабиться: можно отдохнуть в отдельной каюте, перекусить в бистро, посидеть в баре или на открытой палубе, посмотреть телевизор, поиграть в настольные игры или заняться покупками.

В распоряжении пассажиров просторное кафе-бистро на 110 мест, где пассажирам предлагают горячее питание и напитки, холодные закуски и прохладительные напитки. Из имеющегося ассортимента алкогольных и безалкогольных напитков в судовом баре, каждый может найти себе что-то по вкусу. В двух просторных пассажирских салонах, оснащенных удобными сиденьями, можно удобно устроиться перед телевизором, почитать или

наслаждаться прекрасным морским видом. Дети могут поиграть в игровом уголке. В солнечную погоду пассажиры с удовольствием загорают на открытой палубе.

На судне имеется информационный пункт по обмену валюты, в котором можно также взять на прокат настольные игры. В магазине можно купить продукты, прохладительные напитки, алкоголь, табачные изделия, промышленные товары и приобрести предме-

ты личной гигиены, а также газеты-журналы и сувениры.

На судне 56 кают с душем и туалетом.

В распоряжении пассажиров также баня, расположенная на 6-ой палубе.

Гигиеническое помещение для инвалидов расположено на 5-ой палубе. На судне имеется также лифт, позволяющий людям в инвалидных колясках перемещаться с одной палубы на другую.

График Силламяэ-Котка с 1.06.2006

	Силламяэ-Котка	Котка-Силламяэ
Понедельник	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Вторник	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Среда	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Четверг	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Пятница	08:00 – 14:00	21:00 – 06:00
Суббота		
Воскресенье	12:00 – 18:00	21:00 – 06:00

Бронирование
тел: +372 45 24 376
booking@narvaline.com

В порту Силламяэ начал работу нефтяной терминал

Терминал по перевалке нефтепродуктов в порту Силламяэ мощностью около 5 миллионов тонн в год отгрузил первую партию нефтепродуктов. Первое судно дедевитом около 30 000 - 35 000 тонн было отправлено 23 июля, и это стало официальным открытием нефтетерминала.

По словам представителя компании Sillamae Oil Terminal, терминал начал прием нефтепродуктов для последующей отгруз-

ки. Он не уточнил, какие производители нефтепродуктов планируют использовать порт Силламяэ для их транспортировки.

Терминал включает, в частности, железнодорожную эстакаду для слива нефтепродуктов, резервуарный парк емкостью 67 500 кубометров для светлых нефтепродуктов и резервуарный парк емкостью 90 000 кубометров для темных нефтепродуктов, а также два глубоководных причала, позволяющих принимать суда дедевитом 65 000 тонн. Стоимость проекта не разглашается. Порт Силламяэ, первая очередь которо-

го была введена 14 октября 2005 года, планирует в 2006 году обработать около 5 миллионов тонн грузов. Силламяэский порт расположен в 25 километрах от границы России в Силламяэской свободной экономической зоне. Предполагается, что порт будет обслуживать грузопотоки между Евросоюзом и СНГ.

Чистый отдых!

PÜHAJÄRVE SPA HOTEL

ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ КОНФЕРЕНЦ-ЦЕНТР БАССЕЙН БОУЛИНГ РЕСТОРАН ПАБ

ИНФОРМАЦИЯ: тел. +372 766 5500, pjpk@pjpk.ee, www.pyhajarve.com

Силламяэ: В поисках дыхания таинственной эпохи

“Стой! Предъявите документы! Объясните, что вы здесь делаете! По паспорту вы не являетесь жителем Силламяэ! Следуйте за нами!».

Примерно такое обращение предназначалось менее 20 лет назад практически любому чужаку, чья нога ступала на территорию города Силламяэ. Надо было быть готовым к тому, что мужчины в форме или агенты госбезопасности в штатском могли арестовать приехавшего поглазеть на Силламяэ человека прямо на улице. Около полусотни лет Силламяэ служил в основном интересам советской военной промышленности. Располагавшийся здесь комбинат номер 7 МВД СССР занимался обогащением урана, а потому, естественно, что в радиусе нескольких километров от него не должно было находиться ни одной пары лишних глаз.

Свидетелями обоих этих эпох являются городской пейзаж Силламяэ и люди, жизнь которых претерпела резкое изменение. Если вам удастся войти в доверие к представителями старшего поколения, то вы сможете услышать интересные истории из прошлого о жизни в закрытом городе.

Разительный контраст создают расположенные рядом построенный столетия назад целостный архитектурный ансамбль в духе советского неоклассицизма и быстро возводимый современный пор со всеми своими терминалами, которых становится все больше и больше.

Архитектор ландшафтов Сулев Нурме отмечает, что

общившихся к нему людей равнодушными», написал он о чистоте стиля городской картины Силламяэ.

Создателем Силламяэского

порта является бывший премьер-министр Эстонии Тийт Вяхи, во время правления которого в 1992 году в Эстонии на смену рублю пришла крона. Силламяэ стал для Вяхи своеобразным эльдорадо, где его самые смелые мечты быстро стали обретать реальные очертания: завод редких и редкоземельных металлов Silmet, свободная экономическая зона, торговый и пассажирский порт. Теперь он планирует построить в Силламяэ небоскреб, который было бы далеко видно с моря, и в котором разместились бы бюро, рестораны, магазины, развлекательные учреждения и отель.

Пока же прибывающий в порт Силламяэ вместо небоскреба встречает наряду с нефтехранилищами большой холм, внутри которого, вероятно, собрана вся таблица Менделеева. Хранилище отходов бывшего комбината по обогащению урана к нынешнему времени получило крепкое и надежное защитное покрытие. Сверху обезвреженного хранилища отходов планируется создать парк ветрогенераторов.

Церковь или мэрия?

Порт Силламяэ является хорошей стартовой площадкой для начала знакомства с достопримечательностями Ида-Вирумаа, расположенными в радиусе нескольких десятков километров: Нарвской крепостью, курортом Нарва-Йыэсуу с великолепным песчаным пляжем, парком Тойла, полями сражений Второй Мировой войны на Синимяэ, женским монастырем Куремяэ, прибрежным обрывом плато Онтика вместе с водопадом Валасте и многими другими туристическими объектами. Наряду с посещением этих мест следует, безусловно, запастись временем и для прогулки по

городу Силламяэ.

Прогуливаясь по старой части города, ощущается дыхание минувшей эпохи. Архитектура была в советское время также пропагандистским средством, через которое власть общалась с народом. Хорошим примером этого может послужить увенчанное башней здание мэрии города, которое скорее напоминает церковь. С расположенной на возвышенности городской площади к морю ведут широкая лестница и величественный бульвар. Из-за этой лестницы и открывающегося вида на море Силламяэ также называют эстонской Одессой. Архитектурной жемчужиной своего времени, безусловно, является и дом культуры Силламяэ, украшенный внутри колоннами. В Силламяэ есть достаточно зданий и мелких деталей на них, ради которых стоит поднять голову и вытащить из футляра фотоаппарат.

Для городских властей Сил-

ламяэский зал. Находящаяся на окраине города неповторимая березовая роща, разбитый вдоль побережья приморский парк и городской центральный парк являются величественными местами как для пробежек, так и просто для прогулок.

Весной этого года президент Эстонии Арнольд Рюйтель на личном примере показал силламяэцам в центральном парке, как можно заниматься спортивной ходьбой с палками. Если в Южной Эстонии одним из популярнейших мест занятия оздоровительным спортом стала пролегающая в окрестностях

Лоскутова оказался лишь носитель финских золотых традиций забегов на длинные дистанции Яанне Хольмен. Особенностью же Кошелева

является то, что он, по всей видимости, является самым быстрым бегуном в мире среди действующих шахтеров. Он работает полную смену в расположенной на глубине 70 метров сланцевой шахте, после чего отправляется на тренировку или соревнования, где побеждает всех конкурентов. Настоящий мужчина!

Буханку хлеба можно оставить дома

В советское время в качестве своеобразной компенсации силламяэцам за закрытость города было лучшее его снабжение пищевыми и промышленными товарами. В других местах в то же время царил дефицит, заставлявший жителей соседних городов предпринимать рискованные поездки за покупками в Силламяэ – как за копченой колбасой, так и за более или менее модной обувью.

Лишь одними из немногих вещей, которыми большая страна была в состоянии без проблем снабжать своих жителей, были хлеб и булка. Для того, чтобы замаскироваться под силламяэсцев, и сократить вероятность задержания, многие использовали простой трюк. В поездку за покупками они отправлялись с авоськами, из которых торчала буханка хлеба. Ведь предполагалось, что из-за хлеба чужие в Силламяэ приезжать

Город контрастов

Парадоксально, но факт, что город, еще недавно являвшийся секретной и неприступной крепостью, имя которого многие годы даже не наносилось на карту, который отталкивал всех чужих и любопытных, активно работает теперь во имя того, чтобы привлечь в этот один из самых своеобразных уголков

созданная в середине прошлого столетия имеющая компактную планировку и целостную архитектуру особая городская среда заслуживают должной оценки и сохранения. «Эти позолоченные солнцем здания, бульвары, парки имеют значение; для кого-то они являются олицетворением былого величия или наоборот зла, для кого-то – это курорт, дом, эк-

Эстонии гостей. В Силламяэ переплетаются таинственность советской недавней истории и современное капиталистическое развитие, выражающееся в быстром строительстве, а также гонке за товаропотоками и туристами.

вивалент Чернобыля, тюрьма, а для кого-то - следующий анонимный пункт в цепи достопримечательностей Ида-Вирумаа... Действительность, надежды, мифы..., хотя, очевидно, что раскрывающееся в городской картине Силламяэ визуальное послание не оставит большинство при-

ламяэ настоящим крепким орешком является то, как согласовать между собой созданную десятилетия назад городской пейзаж и современные потребности. Что нужно сохранить со старых времен, а что позволить изменить? В любом случае, какие бы хорошие решения не были приняты, уже через пару-тройку лет Силламяэ станет другим, нежели сейчас.

Спортивный Силламяэ

Спорт в Силламяэ в почете, и возможности для занятия оздоровительным спортом хороши, как для жителей города, так и гостей. Несколько лет назад был реконструирован городской бассейн, рядом с которым располагается хорошо оснащенный атлети-

Кяэрику тропа Кекконена, получившая свое название из-за того, что в 1964 году по ней совершил поход на лыжах президент Финляндии, то Силламяэ мог бы обозначить теперь оздоровительную тропу Рюйтеля – от расположенного на краю парка бассейна до дома культуры и оттуда обратно по параллельной дорожке до спортивного сооружения.

Если вы заметите в Силламяэ усиленно тренирующегося бегуна, то с большой долей вероятности, им окажется Вячеслав Кошелев, выигрывающий все забеги на длинные дистанции в Эстонии. Впрочем, бегущим может оказаться и серебряный призер последнего чемпионата Европы по марафонскому бегу Павел Лоскутов. В тот раз сильнее

Нарва-Йыэсуу ждёт гостей!

Нарва-Йыэсуу – маленький городок, расположенный на восточной границе Эстонии. Он находится в 15 минутах езды от Силламяэ, 20 минутах – от Нарвы. Основной сферой деятельности города является туризм. Особенно хорошо эта сфера функционирует летом, когда город может принимать до 16 тысяч туристов в день. Большинство из них приезжает из окрестных городов, однако здесь немало бывает и иностранных гостей. Отдыхающие приезжают сюда в основном из-за широкого морского пляжа с мелким песком. В границы города входит 7 километров пляжа, всего же протяженность пляжной полосы составляет 12 километров. Летних гостей города привлекает возможность позагорать и поплавать. Для северного

побережья, благодаря бухте, вода обычно бывает теплая. На пляже дежурит команда спасателей, кроме того, здесь постоянно измеряются температура воды и ее чистота. Тут же можно взять на прокат водный велосипед, а для детей установлен батут. На пляже работают массажист, а также продавцы мороженого и прохладительных напитков.

История

Постоянное поселение на территории Нарва-Йыэсуу появилось в конце 17 столетия. До 20 века город носил название Хунгербург (Голодный город). Это название, согласно легенде, выдумали немецкие купцы, которые выбрались на берег после ко-

раблекрушения. Поскольку тогда здесь никто не жил и не было пищи, то они назвали город голодным. С начала 20 века это название исчезло из обращения, а во время установления первой Эстонской Республики официальным было утверждено использовавшееся уже долгое в устной речи название Нарва-Йыэсуу.

У города в качестве курорта было три периода расцвета. В конце 19 века Нарва-Йыэсуу (Усть-Нарва) был излюбленным дачным местом петербургской элиты. Здесь любили отдыхать как высшие правители, так и гиганты мысли. В это время в городе были построены первые пансионаты, учреждения отдыха и здоровья, санатории. Состо-

ятельные россияне сформировали архитектурную картину города, которая на сегодняшний день полностью утрачена. Своеобразная и уникальная тенденция строительства деревянных вилл возникла именно в конце девятнадцатого столетия. Ожидающий сейчас реставрации городской курзал был также построен в царское время, непосредственно перед Первой Мировой войной.

Второй период высшего расцвета курорта пришелся на вторую половину 1930-ых годов. Тогда город был известен в качестве курорта, как в Эстонии, так и за ее пределами. Среди отдыхающих здесь были такие известные деятели культуры, как Пауль Керес, Бетти Альвер, Ааду Хинт, Ан-

тон Ханзен-Таммсааре, Фридеберт Туглас, Марие Ундер и многие другие.

По числу летних посетителей период расцвета города пришелся на времена СССР. Начиная с 1961 года, когда был построеннешний Санаторий Нарва-Йыэсуу, здесь было создано множество больших всесоюзных санаториев и домов отдыха. Незатронутые войной виллы и пансионаты стали домами отдыха предприятий. Долгое время в городе отдыхали десятки тысяч людей.

Современность

В городе имеется множество предлагающих услуги размещения отелей и санаториев. Сейчас в городе можно разместить одновременно более

800 гостей. На пляже и непосредственной близости от него, а также в других уголках города действует множество уличных кафе. Функционирует регулярное автобусное сообщение с Нарвой. В Нарва-Йыэсуу имеются также новый причал и углубленный порт, которые позволяют принимать одновременно до полусотни моторных и безмоторных судов. Уже много лет через порт Нарва-Йыэсуу проходит парусная регата «От границы до границы».

Кроме пляжа, отдыхающих также ждут песчаный сосновый лес, окружающий город с нескольких сторон – со стороны пляжа и южного окончания города. Для гуляющих в городе имеется парк, который разбит на две части. В Светлом парке есть пруд, дорожки и смотровой павильон. Темный парк более лесистый и позволяет совершать прогулки по траве между деревьями.

Программа мероприятий города Нарва-Йыэсуу:

ИЮЛЬ

Суббота, 22 июля. Конкурс скульптур из песка. На городском пляже. Организатор: Городской культурный центр

АВГУСТ

Суббота, 5 августа. Выставка собак. Возле метеостанции. Организаторы: Городской культурный центр и Сообщество собаководства.

Суббота, 12 августа. День города. В Светлом парке. Организатор: Городской культурный центр.

Воскресенье, 13 августа. Мероприятие Eesti Kontsert «Приглашение». Кеск, 3. Организатор: Городской культурный центр.

Суббота, 26 августа. Фестиваль авторской песни «Зеленый луч». База отдыха «Лайне». Организатор: Городской культурный центр.

Среда, 30 августа. 45-летие Санатория Нарва-Йыэсуу. Главное здание санатория.

В летнее время в Нарва-Йыэсуу действует система платной парковки. В зависимости от региона парковка стоит от 15 крон в день до 15 крон в час. Парковочные билеты продаются во многих магазинах и санаториях. Парковочные билеты и штрафные квитанции выглядят так же, как и в других городах и корректно оформлены. Организатор системы платной парковки напоминает, что билеты продаются лишь уполномоченными лицами (магазинами и санаториями), а штрафы выписывают работники фирмы Falck. Будьте внимательными и в случае подозрений попросите предъявить документы.

Место, где отдыхаешь и душой и телом от городской суеты.

В Вашем распоряжении:

- пакеты восстановительного лечения, красоты, и отдыха
- услуги лечебного центра и салона красоты
- сауна, бассейн и тренажерный зал
- конференцзалы и услуги

Чарующий своей красотой белопесчаный пляж всего в 50м от отеля

Искренне Ваш,
Санаторий Нарва-Йыэсуу

NARVA-JÕESUU
SPA HOTEL

Котка

Регион городов Котка и Хамина в Юго-Восточной Финляндии интересен для туристов не только впечатляющей историей эпохи Царской России, чарующими пейзажами девственно чистой природы и разнообразными возможностями для активного отдыха, но и своими супермаркетами, множеством магазинчиков и высокочеловеческими гостиницами.

Город Котка в его современном виде образовался в 1977 году, когда к Котке были присоединены Кархула и Кюми. Таким образом зародился весьма разнообразный по своему пейзажу город. С объединением многих различных элементов город приобрел многоликость. Наиболее значительными событиями в истории города являются морские сражения России со Швецией и Финляндией

сражения, в котором участвовало 500 кораблей. После окончания морских сражений на острове Коткансаари была построена морская крепость Руотсинсалми. Английская эскадра разрушила город-крепость в 1885 году практически полностью не разрушенной осталась лишь Святого Николая.

О морских крепостях рассказывают также развалины форта Слава на острове Ку-

в проливе Руотсинсалми в 1789-ом и 1790-ом годах.

Прошло уже 200 лет со дней последнего крупнейшего в истории Европы, выигранного Швецией и Финляндией

коури и форта Элизабет на острове Вариссаари, где находятся также поднятые со дна моря остатки затонувшего фрегата Святого Николая и памятник в честь сражения в

проливе Руотсинсалми. Котка получила права города в 1878 году. Это десятилетие было важным в развитии города. На заре зарождения финской лесопильной промышленности идеальное расположение города - в месте впадения реки в море - было важным фактором и в 1870-х годах в Котка было построено 9 лесопильных заводов.

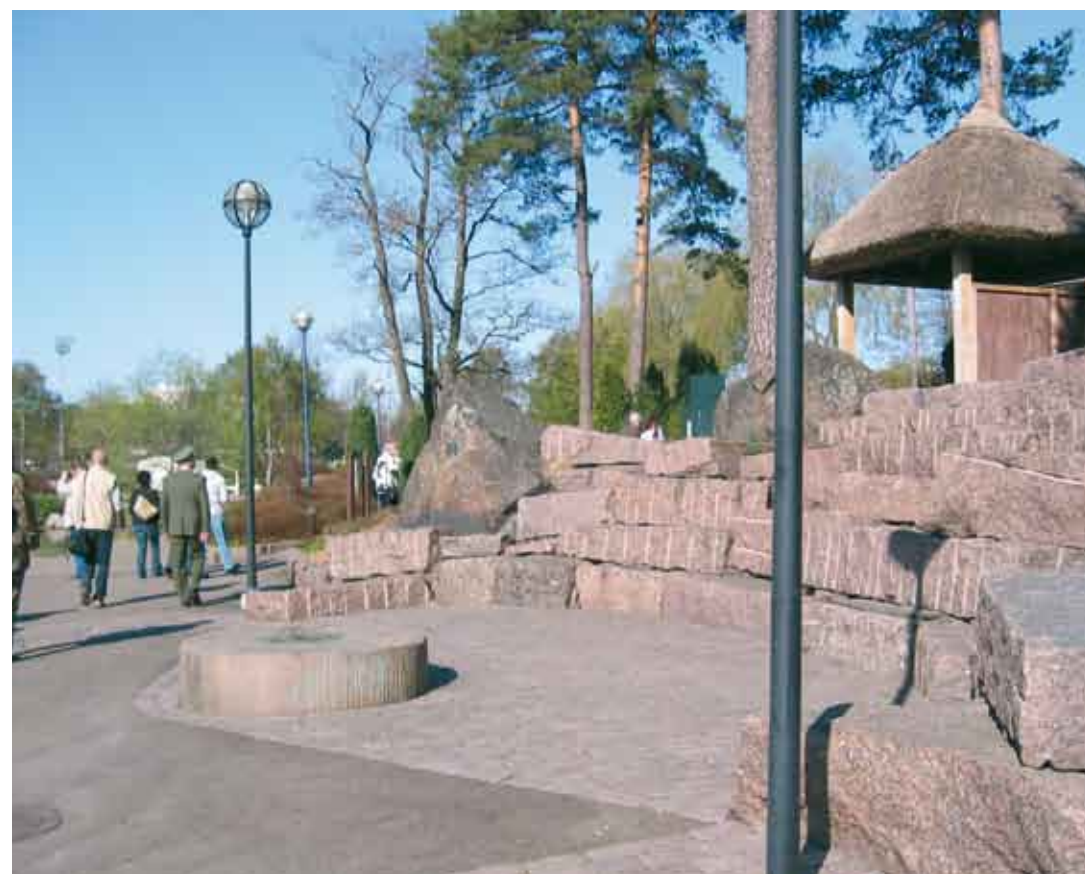
Именно Котка выбрал русский царь Александр III, чтобы проводить в тиши и уединении редкие свободные минуты отдыха. Для русского императора в Котка был построен небольшой домик, который был заброшен после революции 17 года, но силами местных жителей был восстановлен и превращен в музей в 1933 году. В Котка работает Морской центр Маретариум, где

700 000 литров, в 22 тематических аквариумах представлено более 50 видов финских рыб и, конечно же, знаменитые лососи Кюмийоки! Вы увидите, в частности, лапландский горный ручей с хариусами, среднефинляндское небольшое озеро с плотвой и красноперками, озеро Сайма с судаками и сигами, Финский залив с подкаменщиками и камбалами.

Водный парк "Sapokka" - прекрасное место

представлен подводный мир Балтики и озер Финляндии. Общий объем аквариумов самого большого в Финляндии аквариумного центра - более

для прогулок среди водопадов, озер, ручейков органично вписанных в рукотворные природные ландшафты, а вечерами включается потря-

сающая подсветка. Парк открыт круглый год.

На сегодняшний день Котка является самым крупным в Финляндии экспортным портом, а в 1990 году здесь был построен новый глубоководный порт. На прибрежные острова можно попасть при помощи рейсовых катеров, приняв участие в предлагаемых морских прогулках или заказать отдельную экскурсию. Можно отправиться в море и на рыбалку. На порогах реки Кюми-йоки можно насладиться спуском по порогам или попытать рыбачье счастье.

Хамина

Хамина (по-шведски Фредриксгами) - это город-порт и военный город. Здесь со-

хранены круговая застройка XVII века и старые крепостные валы, наполненные духом истории кварталы деревянных домов, старые церкви и здания городских властей, а также обширный парк вокруг крепости. Военные традиции города поддерживаются Школой офицеров запаса и международным фестивалем военной музыки "Хамина Таттоо". Хорошо оборудованный причал для гостевых лодок находится в пассажирском порту Тервасаари, откуда можно также совершить ознакомительные прогулки на острова Финского залива. Хамина - бывшая пограничная область между шведской Финлян-

дией и Россией, портовый и гарнизонный город. Кольцеобразный генеральный план с крепостями и парками, а также выдающиеся старые здания образуют уникальный облик города. Построенные в 18-ом веке валы длиной 3-км окружают кольцеобразный старый город Хамина. По крепости проходит отмеченный маршрут Vallipolku.

Коувала

Коувала является самым крупным железнодорожным узлом страны; легче всего в него попасть поездом. Население в Коувала - 32 000 человек. В Коувала 5 гостиниц, летняя турбаза и кемпинг "Каюрялампи" - у лунапарка "Тюккияки".

Ленинградская область граничит на юге с Новгородской и Псковской областями, на западе - с Эстонией, на северо-западе - с Финляндией, на севере - с Республикой Карелией, на востоке

- с Вологодской областью. Область расположена на северо-западе Восточно-Европейской равнины. Омывается Финским заливом, Балтийским морем, Ладожским и Онежским озе-

рами. Протяженность территории с севера на юг - 325 километров, с запада на восток - 446 километров. Большая часть территории Ленинградской области - низменность (Прибал-

тийская, Приневская, Вуоксинская, Свирская и другие) со следами деятельности ледников. Южнее Финского залива и Ладожского озера протягивается Балтийско-Ладожский уступ

(высота до 300 метров). Главные реки: Нева, Волхов, Свирь, Вуокса.

Климат - переходный от морского к континентальному. Средняя температура января -7

градусов, июля +15 градусов; количество осадков - до 850 мм в год. На территории области распространены подзолистые почвы и почвы болотного типа со смешанными лесами.

Ленинградская область РФ

Заселение этого региона началось в эпоху мезолита, среднего каменного века. Отдельные стоянки рыболовов-охотников появились на реках и озерах примерно в V-VI тыс. до н.э. Впоследствии племенам, селившимся на территориях современной Финляндии и Карелии, вдоль Финского залива, по берегам Волхова, Невы, Свири, дали имя протосаамы.

В период неолита в III тыс. до н.э. сюда пришли племена, из которых в дальнейшем сформировалось волжско-финское население. Спустя тысячелетия сюда проникли из районов Южной Прибалтики древние прибалтийско-финские племена.

В VIII в. н.э. на этой территории прочно осели славяне. В 750-х гг. возникла Ладога (с XVIII в. - Старая Ладога) - древнейшее русское поселение на Северо-Западе. В IX-X в.в. Ладога стала важнейшим политическим и экономическим центром формирования государственности Древней Руси, крупным торговым пунктом на пути "из варяг в греки", но в конце X в. ее место занял Новгород.

В XII в. земли по берегам Финского залива, Луги, Невы, Ладоги, Волхова вошли в состав Новгородской республики. В XIII-XIV в.в. они стали ареной борьбы с Ливонскими рыцарями и шведскими феодалами. Для защиты северо-западных рубежей Руси новгородцы в XIII-XIV в.в. создали крепости Ям, Копорье, Орешек, Корелу, Тиверский городок.

Политика московских кня-

зей начиная с XIV в. была направлена на объединение исторически разрозненных русских княжеств. В 1478 г. Новгород потерял независимость и был присоединен к Московскому государству. В начале XVII в. в годы Смутного времени Россия оказалась отрезана от Балтийского моря: северо-запад России захватили шведские войска. Попытка России вооруженным путем вернуть утраченную территорию не увенчалась успехом.

После возобновления Петром I борьбы за выход к берегам Балтики территория

ительство первых кораблей российского флота. Северная война завершилась в 1721 г. Ништадтским миром, который вернул России ее древнюю Ижорскую землю. За Россией был закреплен Карельский перешеек с Выборгом, территории Эстляндии и Лифляндии.

В эпоху существования Новгородского государства территория современной Ленинградской области входила в состав Водской, Шелонской и Обонежской пятин (административно-территориальных областей Новгородской республики). За Водской

пятиной закрепилось и другое название - Ижорская земля. В XVII в. шведы именовали ее Ингерманландией. В 1708 г. территория Ижорской земли вошла в состав Ингерманландской губернии,

переданной в управление А. Д. Меншикову. В 1710 г. губерния была переименована в Санкт-Петербургскую.

Развитие столичного Петербурга и превращение его в крупнейший промышленный центр отразилось на социально-экономическом положении северо-запада России в XVIII-начале XX в.в. На повседневной жизни Санкт-Петербургской губернии сказывались потребности столицы: появлялись кирпичные заводы, лесопилы,

каменоломни. Первостепенную роль в доставке грузов в Петербург играли водные пути сообщения. В течение XVIII-XIX в.в. были созданы Вышневолоцкая, Тихвинская, Мариинская

водные системы, построены Старо-Ладожский, Сясьский и Свирский каналы.

Большое значение имело строительство железных дорог. Первая железная дорога Петербург - Царское Село

была открыта еще в 1837 г. В 1851 г. было закончено сооружение двухколейной Николаевской железной дороги, соединившей Москву и Петербург. Во второй половине XIX в. по территории губернии были проложены Финляндская, Балтийская, Варшавская, Северная и ряд других железных дорог.

В 1924 г. губерния была переименована в Ленинградскую, а с 1927 г. в соответствии с новым административно-территориальным делением она получила название Ленинградской области. Здесь в 1920-1930 гг. сложилась мощная топливно-энергети-

ческая база, направленная на обслуживание промышленности Ленинграда (Волховская и Нижне-Свирская ГЭС, широкая разработка торфяных месторождений и добыча сланца).

ных сооружений, фронтовых дорог. На оккупированной территории развернулось широкое партизанское движение.

После войны началось восстановление хозяйства в об-

устье Невы заложил новую крепость Санкт-Петербург (1703). В 1712 г. в Финском заливе был основан Кронштадт - морской щит Петербурга. На реке Свирь в Лодейном Поле началось стро-

была открыта еще в 1837 г. В 1851 г. было закончено сооружение двухколейной Николаевской железной дороги, соединившей Москву и Петербург. Во второй половине XIX в. по территории губернии были проложены Финляндская, Балтийская, Варшавская, Северная и ряд других железных дорог.

В 1924 г. губерния была переименована в Ленинградскую, а с 1927 г. в соответствии с новым административно-территориальным делением она получила название Ленинградской области. Здесь в 1920-1930 гг. сложилась мощная топливно-энергети-

ческая база, направленная на обслуживание промышленности Ленинграда (Волховская и Нижне-Свирская ГЭС, широкая разработка торфяных месторождений и добыча сланца).

В 1932 г. было построено первое предприятие алюминиевой промышленности СССР - Волховский алюминиевый завод, а в 1938 г. сооружен Тихвинский глиноземный завод. Местные бумажные фабрики производили почти 23 % бумаги, выпускавшейся в СССР.

Немецко-фашистские войска оказались на территории Ленинградской области уже в первые недели войны. 8 сентября 1941 г. был блокирован Ленинград. Население области внесло свой вклад в победу, выпуская военную продукцию, выполняя работы по строительству оборонитель-

ласти, а также разрушенных врагом городов и населенных пунктов. Уже в 1949 г. промышленность области пре-высила довоенный уровень. В 1960-1980-е гг. Ленинград и область составляли единый территориально-экономический комплекс, интенсивно развивались наукоемкие производства, наука, культура. С декабря 1993 г. Ленинградская область и Санкт-Петербург выделены в самостоятельные субъекты Российской Федерации.